

Antwoorden vragen kennissessie 12/9

Tijdens de kennissessie over het innovatieprogramma 'Aardgasvrije en Frisse Scholen' zijn verschillende vragen gesteld. Deze geanonimiseerde algemene versie van de vragen en antwoorden delen wij graag met u.

In hoeverre is ondertekening door B&W noodzakelijk, als er al een besluit over aanpak van het project is genomen? Dit i.v.m. de routing die ondertekening door B&W moet doorlopen i.r.t. planning indienen 1 oktober

Antwoord is 2-ledig:

- Naast de standaardoptie van een besluit door B&W wordt het toegestaan dat de ambtelijk gemandateerde namens de portefeuillehouder een aanvraag indient. Dit dient dan wel vergezeld te gaan met een bijlage waaruit instemming van de betreffende portefeuillehouder blijkt. Daaruit moet blijken dat er bestuurlijke steun is voor het indienen van de aanvraag en daarmee dus ook voor deelname aan dit innovatieprogramma.
- T.a.v. planning 1 oktober: het collegebesluit kan worden nagezonden en dient uiterlijk 10 oktober om 12 uur 2018 binnen te zijn. De indieningstermijn voor de aanvraag zelf inclusief de overige bijlagen blijft ongewijzigd: 1 oktober 12 uur.

Wat is de rol van het programmateam in een project dat al in een ver gevorderd stadium is, zodra duidelijk is of project voor subsidie in aanmerking komt.

Platform 31 en Ruimte-OK fungeren in de uitvoering van dit programma in de rol van (proces- en kennis-)ondersteuner. Het ondersteuningsprogramma zelf is er op gericht om naar behoefte te ondersteunen. Enerzijds heeft dit als doel om de slagingskans van de projecten te optimaliseren, anderzijds om er zoveel mogelijk van te leren, innoveren en repeteerbare aanpakken te ontwikkelen. De ondersteuningsbehoefte zal dan ook per project worden geformuleerd met betrokkenen (maatwerk) en het te ontwikkelen (landelijke) leerprogramma.

Is de € 150.000,- programma ondersteuning alleen door het programma-team van AardgasVrijeScholen in te vullen of kan het huidige projectteam hier ook (deels) aanspraak op maken.

Het beschikbare bedrag van de programma-ondersteuning is niet 1 op 1 toe te kennen aan de pilots. Uitgangspunt voor de programma-ondersteuning is dat deze wordt ingezet ten behoeve van proces- en kennisondersteuning en rekenvergoeding aan marktpartijen. Deze programma-ondersteuning krijgt invulling in afstemming en naar behoefte met de deelnemende pilots en dient te passen binnen de doelstellingen van het programma.

In hoeverre kan het programmateam AardgasVrijeScholen ondersteunen met onderzoek naar mogelijkheid voor wijkaanpak en wat zou die ondersteuning dan betekenen?

Het beschikbare bedrag van de programma-ondersteuning is niet 1 op 1 toe te kennen aan de pilots. Uitgangspunt voor de programma-ondersteuning is dat deze wordt ingezet ten behoeve van proces- en kennisondersteuning en rekenvergoeding aan marktpartijen. Deze programma-ondersteuning krijgt invulling in afstemming en naar behoefte met de deelnemende pilots en dient te passen binnen de doelstellingen van het programma.

Vanaf welk moment kan het programmateam AardgasVrijeScholen concreet in het project aanhaken?

Vanaf het moment dat de deelnemende pilotgemeenten bekend zijn zal iedere pilot vanuit het programma een procesbegeleider toegewezen krijgen.

Is de vraag mbt BTW compensatie van toepassing voor onderwijshuisvesting?

Nee. Uit navraag blijkt dat dit inderdaad niet van toepassing is.

In het aanmeldingsformulier wordt bij meerdere vragen gesproken over ‘renovatieplan’. Wat is in dit verband de definitie van het begrip renovatie? Heeft die alleen betrekking op het plan voor aardgasvrij en fris of breder op een bouwkundige renovatie van het gebouw?

Een renovatie zoals wordt bedoeld met dit innovatieprogramma dient ten minste uit de ingrepen te bestaan om het gebouw aan de minimum programma vereisten te laten voldoen (aardgasvrij en Frisse Scholen klasse B), maar zal ongetwijfeld een geschikt moment zijn om meerdere ingrepen voor groot onderhoud en upgrade uit te voeren. Er zit vaak veel synergie in een integrale aanpak waarbij zelfs de gebouwindeling aangepakt kan worden zodat er een echte toekomstbestendige ingreep ontstaat.

Gevraagd wordt naar de allocatie van budgetten en de verdeling tussen schoolbestuur en gemeente. Is het noodzakelijk dat beide partijen een aandeel hebben in de dekking van de kosten of is dat aan partijen zelf?

Uiteindelijk is dit aan de partijen zelf aangezien deze stimulering via het Gemeentefonds loopt. Echter, wanneer beide partijen ook financieel participeren versterkt dat het beeld van een breed draagvlak en samenwerking.

Kunt u de vraag: "wat zijn volgens de gemeente, het schoolbestuur en de betrokken stakeholders de belangrijkste leerelementen van de aanpak?" verduidelijken? Is dit bedoeld in algemene termen van een aanpak in het kader van het programma of specifiek de eigen aanpak?

Het gaat hier om twee invalshoeken:

- wat kunnen andere (vergelijkbare) scholen leren van uw aanpak?
- wat wil u zelf graag leren van anderen?

Wat wordt bij "Met het indienen van een aanvraag wordt ingestemd met een innovatieve wijze om het proces te doorlopen" bedoeld? En is dat een vereiste en/of van groot belang bij de beoordeling en eventuele toekenning van de aanvraag?

Een traditionele aanpak (ontwerp, bestek, aanbesteding op prijs) leidt in de regel tot reeds bekende oplossingen en dus niet direct tot innovatie. Dat is echter niet uitgesloten en behoort dus wel tot de mogelijkheden indien aangetoond wordt wat het innovatieve aspect/ kans is van de voorgestelde aanpak. Een aanpak die volledig gericht is op product- en/ of procesinnovatie door bijvoorbeeld samenwerking, co-financiering, prestatie-uitvraag, TCO benadering en prestatiegaranties zal de kans op innovatie vergroten en wordt dus gewaardeerd in de selectie.

Verplicht toe te voegen: "directiebesluit van de betreffende school waarin deelname en actieve inspanning aan het innovatieprogramma en het project wordt bevestigd". Kan onder "school" ook schoolbestuur worden verstaan (in ons geval zou het bestuur en niet de schooldirecteur over de investering gaan)?

Ja

Verplicht toe te voegen: "Foto's van het schoolgebouw (buiten- en binnenzijde; minimaal een buitenfoto van de gevel en minimaal een foto van een lokaal en toiletgroep". Wat is de toegevoegde waarde van een foto van een toiletgroep? En van welk element van de toiletgroep ziet u graag een foto verschijnen?

Upgrade van toiletten in oudere gebouwen is heel vaak een wens van hoge prioriteit bij gebruikers en kan onderdeel uitmaken van een integrale aanpak. Geef in de aanmelding duidelijkheid over deze wens en staat van de toiletgroepen door foto's toe te voegen die een algemene indruk van de huidige staat geven.

Wat houdt de "Actieve deelname aan activiteiten vanuit de programmaondersteuning gericht op de leer en ontwikkelaspecten" precies in? En is er een inschatting te geven van de verwachte ureninzet vanuit het schoolbestuur en de gemeente die hiermee gepaard gaat.

Het innovatieprogramma omvat ook een kennis- en leertraject. Deze zal worden ingevuld naar behoefte en mogelijkheden van de pilots maar ook met het oog op een doorwerking naar elders. Actieve participatie hierin is dan wel een vereiste.

De aanvraag inclusief bijlagen mogen in totaal niet meer dan 5 MB aan digitale data behelzen. Is daar verruiming in mogelijk, gezien het aantal gewenst toe te voegen bijlagen? Dit aantal MB is genoemd om er voor te zorgen dat er bewust wordt nagedacht over wat wordt meegezonden. Om de selectie eerlijk te houden zullen wij forse overschrijdingen hiervan moeten uitsluiten.

Bij selectiecriteria in het “Innovatieprogramma aardgasvrije en frisse basisscholen” staat o.a. “verbinding met de proeftuinen dan wel de Green Deal aardgasvrije wijken is een pré in de selectie”. Hoe moeten we dit interpreteren? Dat als er geen verbinding mee is, het indienen van een aanvraag vrijwel kansloos is?

Niet indienen is het meest kansloze. Afhankelijk van de kwantiteit en kwaliteit van de inzendingen zullen deze worden beoordeeld. Verbinding met aardgasvrije is dan wel een pré.

De minimale prestatie-eisen voor het project zijn vastgesteld op aardgasvrije en frisse scholen klasse B, maar per project zal moeten worden vastgesteld wat hiervan de indicatieve consequenties zijn, wat het uitgangspunt is en wat nog eventueel wenselijk maatwerk is. In het geval van basisschool X is er sprake van een bijna 40-jaar oud, zeer energie-onzuinig gebouw. Bij deze school kan grote winst worden behaald door fors te investeren in realisatie van een nieuwe buitenschil, waarmee zowel op het gebied van isolatie, energiebesparing én ventilatie (d.m.v. aanbrengen van dauerlftung) verbetering wordt gerealiseerd Het is echter onzeker of met deze investeringen ook voldaan kan worden aan het realiseren van de categorie frisse scholen klasse B. De bouwkundige en technische achterstand is nu eenmaal te groot om dit in één keer aan te pakken. Toch zijn schoolbestuur én gemeente enthousiast over het beoogde plan, omdat met deze pilot een grote stap richting aardgasvrije school kan worden gezet.

Concrete vraag; wordt hier rekening mee gehouden bij de beoordelingen van het plan en komt basisschool X gelet op deze context in aanmerking voor deelname aan de pilot?

Het renovatieplan zal in ieder geval aan de Frisse Scholen klasse B eis op gebied van Lucht, (kunst)Licht en (installatie)Geluid moeten voldoen, want anders wordt de aanmelding uitgesloten. Op de overige aspecten dient een eventuele afwijking goed onderbouwd te worden. Op gebied van Aardgasvrij mag wel een plan ingediend worden dat in stappen deze doelstelling bereikt, indien er commitment gegeven wordt op de datum waarop de school uiteindelijk van het gas afgesloten zal worden.

Hoe wordt in andere gemeenten in de regel omgegaan met de opgave voor besparing op energieverbruik bij scholen: wordt dit bekostigd vanuit:

- a) het schoolbestuur zelf via de middelen Lumpsum;
- b) vanuit middelen onderwijshuisvesting vanuit de gemeenten of
- c) komt dit vanuit een andere portefeuille?

Dat verschilt erg per gemeente, sommigen leggen de verantwoordelijkheid volledig bij schoolbesturen en anderen dragen bij vanuit hele diverse potjes. Vanuit de realisatie dat schoolbesturen met beschikbare middelen voor instandhouding geen grootschalige verduurzaming, laat staan upgrade, kunnen realiseren dragen gelukkig steeds meer gemeenten bij aan de renovatie-opgave. Een samenwerking tussen afdeling onderwijs, maatschappelijk vastgoed en duurzaamheid is een grote pré omdat het een ingreep en effect op alle domeinen heeft.

In het programmadocument staat dat de gemeente, samen met eventuele partners, de overige kosten voor de renovatie in gezamenlijkheid voor haar rekening neemt. Een onderbouwde inschatting van het totale renovatiebudget en voorgestelde kostenverdeling tussen gemeente en schoolbestuur, dient helder aangegeven te worden in de aanvraag. In dit geval is er sprake van doordecentralisatie. Dit betekent dat de gemeente geen directe bijdrage levert aan het pilotproject, maar dat dit indirect is geregeld via deze doordecentralisatie van middelen onderwijshuisvesting. In dit pilotproject is daarmee de rol van de gemeente anders en is het dus alleen het schoolbestuur dat project-gerelateerde kosten maakt. Hoe wordt hier in de beoordeling rekening mee gehouden?

Uiteindelijk is dit aan de partijen zelf aangezien deze stimulering via het Gemeentefonds loopt. Echter, wanneer beide partijen ook financieel participeren versterkt dat het beeld van een breed draagvlak en samenwerking.

Is er een “formulier directiebesluit” ontwikkeld?

Nee. Een eigen ondertekende brief of een ander medium waaruit de instemming van directie en/of bestuur van de school voor het indienen van deze aanvraag volstaat.

Naast de financiële investering wordt van de gemeente en haar samenwerkingspartners een zeer proactieve houding en tijdsinvestering vereist: Het bouwheerschap komt waarschijnlijk te liggen bij het schoolbestuur. Welke expertise / inbreng wordt van de gemeente verwacht en met welke tijdsinvestering moet de gemeente rekening houden?

Het innovatieprogramma omvat ook een kennis- en leertraject. Deze zal worden ingevuld naar behoefte en mogelijkheden van de pilots maar ook met het oog op een doorwerking naar elders. Actieve participatie hierin is dan wel een vereiste.

Of de schoolrenovatie definitief doorgaat is onder andere afhankelijk van positieve besluitvorming door de gemeenteraad: In hoeverre moet er bij aanmelding van een project voor het innovatieprogramma 100% zeker zijn dat het project daadwerkelijk doorgaat?

Een project kan zich bij aanvraag in verschillende fasen bevinden: van eerste gedachten tot en met aanbesteding. In de beoordeling zal hier rekening mee worden gehouden.

In hoeverre is het mogelijk om af te wijken van het tijdsplan, zoals beschreven in de oproep?

Belangrijkste is dat de aanvraag op 1 oktober om 12 uur door ons ontvangen is. Daarnaast willen we zoveel mogelijk zicht op een start van werkzaamheden in 2019.

Hoe om te gaan met scholen die reeds zijn aangesloten op een warmtenet?

Schoolgebouwen die worden aangesloten op een warmtenet zijn niet uitgesloten van deelname. Deze voldoen immers aan het criterium aardgasvrij. Scholen die al aangesloten zijn op een warmtenet zijn al aardgasvrij en worden daarom wel uitgesloten!

Kan een budgetonderbouwing worden gegeven van de 3,5 ton?

Nee. Dit bedrag is een bijdrage in de totale kosten van het project.

Is het zinvol om een project in te dienen als de ‘vrije plafond hoogte’ eis uit het Frisse Scholen Klasse B niet kan worden gehaald?

Frisse Scholen klasse B is een minimum vereiste. Bestaande gebouwen hebben echter hun beperkingen bijvoorbeeld t.a.v. plafondhoogtes en daglichttoetreding. De eisen op gebied van Lucht, (kunst)Licht en (installatie)Geluid zijn hard, en voor de rest geldt dat er een goede onderbouwing nodig is om ervan af te mogen wijken.

Hoe kan een kostenraming worden opgegeven als de projectkaders van het in te dienen project nog niet duidelijk (in ontwikkeling en mede gevolg van gewenste innovatie/ te maken keuzes) zijn?

Voor projecten die nog opgestart moeten worden kan worden volstaan met een financieel kader.

In hoeverre is het benodigde commitment over de kostenverdeling een harde voorwaarde of een onderdeel van het nog op te starten proces? College wenst zicht niet op voorhand aan projectbudget te committeren en heeft daarvoor ook een raadsbesluit nodig.

Voor projecten die nog opgestart moeten worden kan worden volstaan met een financieel kader dat (bijvoorbeeld als onderdeel coalitieprogramma) mag rekenen op een positief raadsbesluit.

Is het verstandig om de gemeentelijke plannen voor doorcentralisatie en deelname in een Europese duurzaamheidsprogramma op te nemen in de aanmelding?

Ja, mits het verband met het aangemelde project duidelijk gemaakt wordt, zal dit de motivatie en commitment onderstrepen vanuit een bredere inbedding in de lokale planvorming.

AardgasVrijeScholen

Frisse & Duurzame Renovatie van Basisscholen

We willen 1 project indienen dat uit 4 naast elkaar gelegen monumentale gebouwen bestaat van 2 schoolbesturen en een kinderdagopvang, waarvoor nieuwbouwbudget beschikbaar is. Past dat in de voorwaarden?

Ja een project met meerdere partners is zeker mogelijk, mits alle contactgegevens worden toegevoegd. Hoewel een monument waarschijnlijk niet tot de meest repeteerbare oplossingen zal leiden, behoeft deze bestaande doelgroep zeker ook innovatieve oplossingen welke meegewogen worden in de selectie. Dat er nieuwbouwbudget beschikbaar is gesteld voor de renovatie geeft aan dat er veel commitment is vanuit de gemeente. Als het schoolbestuur daar een bijdrage aan toevoegt is niet alleen de samenwerking sterk maar ook het ambitieniveau. Een integrale aanpak wordt dan mogelijk waaruit synergie te behalen valt en innovatie kansrijk is.

Wij willen een project indienen uit begin jaren 2000 met serieuze binnenklimaat problemen (slechte luchtkwaliteit en oververhitting). De begroting van het schoolbestuur komt niet uit, maar met de financiële stimulans komt het wel uit. De gemeente kan nog geen bijdrage toezeggen maar steunt het project wel. Past dat in de voorwaarden?

Ja dat kan wel, maar met een toezegging van de gemeente erbij wordt de kans zeker vergroot. Jonge gebouwen leveren wellicht niet de meest repeteerbare oplossingen op, maar dat is niet uitgesloten. De problematiek bij deze gebouwen is wel herkenbaar, dus is een oplossing wenselijk wat meegewogen wordt in de selectie.

Heeft u nog vragen over uw aanvraag? Neem dan gerust contact op met onze helpdesk via info@aardgasvrijescholen of via 085 -13 03 682.